

2016. július

**HÍVOM A CSALÁDOKAT,
HÁZASPÁROKAT, JEGYESEKET ÉS SZERELMESEKET,
A CSALÁDOKAT SZERETŐ SZERZETES- ÉS PAPTESTVÉREKET, ÉS
MINDENKIT, AKI A CSALÁD ÉS AZ ÉLET MELLETT ÁLL!**

Amikor a tudományos ülészekon a következő előadóra került sor, az ülést vezető professzor így mutatta be őt: „kiváló, rendkívül tehetséges fiatal kolléga, példás apa és férj, feleségével négy gyermeket nevelnek, köztük egy halmozottan fogyatékosat, akinek a megszületése – minden várakozás ellenére – nem rontotta meg házasságukat”. Előadását elkezdve szerényen kiegészítve a bemutatást megjegyezte, hogy ő maga középiskolába Szingapúrban járt, apja ott teljesített ugyanis szolgálatot, majd egyetemre Budapesten járt, doktori fokozatot viszont ösztöndíjasként Oxfordban szerzett; most pedig ebben a kutatóintézetben dolgozik. Az előadásnak nagy sikere volt. Közvetlen munkatársai gratuláltak, de furcsának tartották, hogy a prof bemutatását ki merészelte egészíteni. Talán mégsem egyedül az jellemez engem – válaszolta –, hogy van egy fogyatékos kisfiam.

A világhoz való viszonyunk emberi identitásunk lényegi része. Születésünk helye és körülményei döntő befolyással vannak ránk, fokozatosan kialakuló kapcsolatrendszerünk meghatározza helyünket a társadalomban. Nem mi választjuk meg, hogy hol és mikor és milyen családba születünk bele, de ha megértjük, hogy létezésünk minden apró részletét is a Teremtő irántunk érzett feltétel nélküli és határtalan szeretete határozta meg, akkor nem csak megváltoztathatatlan ténynek fogadjuk el szülőhelyünket, szüleinket és rokonainkat, hanem ebben látjuk harmonikus egyéniségünk alapjait is. A néprajz tanúsága szerint a földön minden nép minden egyes embernek nevet ad. A név szorosan hozzátartozik az emberhez. Aki nevét elárulja a valakinek, mintegy leleplezi, kiszolgáltatja magát; most már hívható, felszólítható, de el is utasítható. Akit nem tudunk nevével szólítani, az számunkra nem önálló személy, csak egy a tömegeből, akivel így személyes kapcsolatot sem tudunk teremteni. Nevünk önazonosságunk szempontjából is fontos tényező, mert nevünk alapján egész életünk folyamán, sőt még azon túl is azonosíthatók vagyunk. Vannak azonban olyanok is, akik valamiért nem tudnak, vagy nem akarnak nevükkel azonosságot vállalni, ezért megváltoztatják nevüket. Művészek szoktak művész-neven szerepelni, kisebbségi népcsoportokhoz tartozók a többséghez való csatlakozásuk miatt a többségi nyelvnek megfelelő új nevet választhatnak, van, aki valamiért „új életet” akar kezdeni, ezért megváltoztatja nevét.

Beszélgétek meg családi, baráti, rokoni körben, hogy tudtok-e örülni annak a környezetnek, amelybe beleszülettetek? Mit változtatnátok meg, ha rajtatok állna? Szeretitek-e neveteket? Teréz anya leírta, hogy olyan nyomorultakon is segített, akiknek neve sem volt. Hogyan tudnátok ti ilyenekkel kapcsolatba lépni?

Vannak azonban személyiségünknek olyan vonásai, amelyek kialakulását magunk is befolyásolhatjuk. Ma általában az ember szabadon választja életpályáját, azt szoktuk mondani, hogy ez egy életre szóló döntés. A jó orvos például nem csak megtanulja a szakmáját, hanem testestül-lelkestül orvossá válik, azaz azonosul választott életpályájával, azt hivatásának érzi. Senki sem születik férjnek, vagy feleségnek, házastársát mindenki maga választja. Az új család megalapítása, az anyai és apai hivatás tudatos vállalása az identitás átalakulásával jár. Házasságkötéskor a feleségnek gyakran a neve is megváltozik.

„Az emberi egyén Isten képmása, azaz személyi méltósága van, tehát nem valami, hanem valaki. Képes arra, hogy megismerje és birtokolja önmagát, hogy szabadon átadja magát és közösségre lépjen más személyekkel. A kegyelem révén arra nyert meghívást, hogy szövetségre lépjen saját Teremtőjével, és hogy megadja Neki a hit és a szeretet válaszát, s ezt senki más nem képes megadni helyette.”(KEK 357)

Nehéz helyzetbe kerül az ember, ha önmagának és a természetnek tökéletes autonóm egzisztenciát tulajdonít. Az ember és a dolgok minden transzcendens vonatkozás nélküli szemlélete a teremtés gondolatának elvetése, Isten és a világ közötti kapcsolat tagadása. Ezzel meginog az ember identitásának alapja, hogy ti. része a teremtett világnak és idegennek kezdi érezni magát a világban. Az emberi teremtmény az Istennel való párbeszédben talál rá a maga identitására, ebből a párbeszédből nyer készítményt és szabályokat arra, hogy a maga és a világ jövőjét megtervezze, hogy gondolja azt a kertet, amelyet Isten neki adott, „hogy művelje és őrizze”. (Ter 2,15) A bűn sem vet véget ennek a feladatnak, csak szenvedéssel és fájdalommal terheli meg. (vö. Ter 3,17–19)

Mondjatok példákat ismerőseitek köréből olyanokra, akik ugyan hátrányos helyzetből indultak, de szorgalommal, kitartással sikerült felemelkedniük. Mi volt a titkuk?

Szilárd és egyértelmű identitása annak van, akinek külső élete összhangban van bensőjével, akinek minden cselekedete és magatartása megegyezik belső meggyőződésével, a hite szerinti helyes erkölcsi értékrenddel.

Előfordul, hogy valaki úgy érzi, konfliktusba kerül saját identitásával, ugyanis hivatásaként kezeli munkáját, emiatt nem tud teljesen eleget tenni azoknak a kötelességeknek, amelyeket a családi hivatása ró rá. A gazdaság világában ugyan sokszor próbálnak segíteni különböző munkahelyi szabályzásokat bevezetve, ezek azonban hátrányos diszkrimináció veszélyével járnak, azaz újabb konfliktusok forrásai. Ezekben az esetekben valójában annyi érdek ütközik, hogy nehezen képzelhető el egy minden érintett számára megfelelő megoldás. Szerencsés helyzetben vannak azonban azok a házaspárok, akik elmondhatják magukról, „ketten vagyunk hármásban”. Náluk ugyanis adva van a lehetőség, hogy mindketten Istennel való párbeszédben találjanak rá a maguk igaz identitására, hivatásukra.

Hogyan tudjátok gyerekeiteket identitásuk kialakításában segíteni?

Nehogy valaki azt higgye – folytatta a fiatal kutató –, hogy szégyellem a fogyatékos gyerekeimet, vagy nem szeretnék róla beszélni. Biztos, hogy mindannyiunkon, feleségemet és gyerekeinket is beleértve, sokat változtatott az ő megérkezése a családba, másképp látjuk most a világot, az életet, tisztult az értékrendünk. Hálás vagyok ezért Istennek, és tudom, hogy nem büntetett, hanem megajándékozott. Sokkal gazdagabbak lettünk. Mint ahogy hálás vagyok azért a sok nagyszerű lehetőségért, amit eddigi életemben kaptam. Nem volt mindig könnyű, például Szingapúrban gimnáziumba járni, de olyan ismeretekre és tapasztalatokra tehettem szert, amelyekkel gazdagodhattam, amelyek nélkül nem lennék az, aki vagyok. Erre akartam célozni akkor, amikor bemutatásomat kiegészítettem.

Bíró László
az MKPK családreferens püspöke
a Magyar Katolikus Családegyesület elnöke